

Şeker Fabrikalarının kamu hisselerinin özelleştirilmesi için başlatılan ihale sürecine karşı tepkiler artarak devam ediyor. Türkiye Ziraatçılar Derneği, şeker fabrikalarının kapatılmak istenmesine tepki gösterdi. Türkiye Ziraatçılar Derneğince yapılan açıklamada "Şeker fabrikalarının özelleştirilmesine karşı olduklarını belirterek, "Eğer bu fabrikalar satılacaksa, özel şirketlere yerine pancar üreticileri kooperatifleri ve işçi sendikalarının katılımıyla oluşturulacak kuruluşlara satılmalı ya da mülkiyeti devlette kalmak üzere kiralanmalıdır. Ülkemizin geleceği AVM'lere feda edilmemelidir" dedi. 25 şeker fabrikasının kamu hisselerinin özelleştirilmesi için ihale sürecinin başladığını anımsatarak, "İhale süreci sonunda altı grup halinde parça parça satılması planlanan şeker fabrikalarından sadece 5-6 karlı fabrikaya talep gelmesi, bunlar dışında kalanların ise kapatılması bekleniyor.

Çoğunluğu bölgesel ürünlerin değerlendirilmesi ve bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi amacıyla kurulmuş bulunan bu fabrikalar ile bunların yan tesisleri olan 5 adet makina, 1 adet elektromekanik, 1 adet tohum işleme, 4 adet alkol fabrikası, 1 adet şeker enstitüsü ve 2 adet tarım işletmesi halen önemli ekonomik ve sosyal işlevlere sahip durumda. Yapılan hesaplara göre bu işletmelerin kapatılması durumunda şeker üretimi yüzde 40 – 50 oranında, sektörel istihdam yüzde 50 – 60 oranında azalacak, yan sektörler ve yöresel ekonomilerde ciddi bir gerileme yaşanacaktır" ifadelerine yer verdi.

Tüm dünyada pancar şekeri üretimi korunur ve desteklenirken Türkiye'de şeker pancarı üretimine kota konulduğunu, ithal mısırdan üretilen Nişasta Bazlı Şeker (NBS) üretimi kotalarının ise sürekli artırıldığının altını çizen Türkiye Ziraatçılar Derneği Başkanı Yetkin şöyle devam etti:

"Bilindiği gibi son günlerde gerek Maliye Bakanı gerekse Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı ekonominin sanayi ağırlıklı olmaktan çıkıp inşaat ve benzeri alanlara yönelmesinden şikayet etmekte, bu durumun gelecekte ekonomi açısından taşıdığı mahzurlara dikkat çekmektedir.

Son yapılan ve daha sonra iptal edilen özelleştirme ihalesine yedi kuruluş katılmıştır. Bunlardan biri, bu işletmeleri sürdürme konusunda garanti veren Pankobirlik'tir. İhaleye katılan diğer altı firmanın tamamı inşaat firmalarından oluşmaktadır. Açık ki bu firmaların amacı şeker üretimi yapmak değil, bu fabrikaların sahip olduğu ve bugün çoğu şehir içinde bulunan değerli arsaları kapatarak buralara AVM'ler ve siteler dikmektir. Buna karşılık Pankobirlik, bu fabrikaların uygun koşullarda kendilerine satılması ya da kiralanması karşılığında üretimi ve istihdamı devam ettirme ve fabrikaları yenileme konusunda garanti vermektedir. Geçmişte, ülkemizde de şeker fabrikalarının

kurulduğu dönemde bu fabrikaların yönetimine pancar üreticilerinin üst kooperatif birliği olan Pankobirlik ortak yapılmış ve günümüzde Türkiye'deki şeker fabrikalarının yüzde 40 hissesine sahip olması sağlanmıştır.

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesine karşıyız. Eğer bu fabrikalar satılacaksa, özel şirketlere yerine pancar üreticileri kooperatifleri ve işçi sendikalarının katılımıyla oluşturulacak kuruluşlara satılmalı ya da mülkiyeti devlette kalmak üzere kiralanmalıdır. Ülke sanayimizin temel direklerinden biri olan şekerpancarı üretimi ve şeker fabrikaları korunmalı, ülkemizin geleceği AVM'lere feda edilmemelidir. “

Ülkemizde şeker üretiminin yüzde 40'ı kooperatif şeker fabrikalarınca karşılanmaktadır.

Ancak Avrupa'daki benzerlerinin tersine, bu kuruluşlar devletten ya hiç yardım görmemekte ya da çok az desteklenmektedirler.

Bu kuruluşlardan biri olan Pankobirlik, 31 pancar kooperatifi bünyesinde yaklaşık 1.7 milyon çiftçiyi birleştirmekte ve Devletten bugüne kadar herhangi bir destek almadan tamamen kendi kaynaklarıyla dünyanın en modern şeker fabrikalarından birini Çumra gibi bir Anadolu ilçesinde kurmuş bulunmaktadır.

Pankobirlik, 6 Şeker fabrikasına sahiptir, ve bir şeker fabrikasında ise hissedardır. Bu fabrikalarla beraber, gıda ve tarımsal üretimin işlenmesi faaliyetlerine yönelik 56 adet iştiraki ile yaklaşık 6 bin kişiye istihdam imkânı sağlamaktadır.

Pankobirlik, bugünlerde özelleştirilmeleri gündeme gelen ve özelleştirildikten sonra önemli bir bölümü kapatılacak olan şeker fabrikalarının işletmesine talip olmuştur. Bu ülkemiz için, halkımız için ve pancar üreticileri için büyük bir şanstır. Kaldı ki ABD gibi dünyanın en büyük şeker üreticisi olan bir ülkede pancar şeker sanayinin yüzde 100'ü kooperatiflerin mülkiyetindedir. AB'de ise bu oran yüzde 60'a varmaktadır.

Ancak ne acıdır ki, özellikle 1980 sonrasında yukarıda örnek gösterilen ABD ve AB ülkelerinin yönlendirdiği IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşların hazırladığı programlar uyarınca ülkemizde Tarım Reformu adı altında Tarım Satış Kooperatiflerine tüm destek kesilmiştir. Bu doğrultuda, devletin elindeki şeker fabrikaları kooperatif birliklerine devredilmek ya da işlettirilmek yerine satılmak ya da kapatılmak istenmektedir.

Bu yaklaşım, hem tarımsal üretim, hem kamu yararı, hem de halk sağlığı açısından anlaşılması güç bir yaklaşımdır.